

ПОЛОЖЕННЯ
про розроблення, затвердження та моніторинг освітніх програм у
НМАУ імені П.І.Чайковського

Київ – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в НМАУ імені П.І.Чайковського (далі – Положення) визначає процедури розроблення, затвердження, оновлення та удосконалення освітньо-професійних, освітньо-наукових та освітньо-творчих програм НМАУ імені П.І.Чайковського (далі – НМАУ).

1.2. Положення створено з метою упорядкування, уніфікації та прозорості проведення визначених процедур за освітніми програмами НМАУ згідно з системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в НМАУ.

1.3. Положення розроблено відповідно до Національної рамки кваліфікацій, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказів Міністерства освіти і науки України, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положення про акредитацію освітніх програм та Методичних рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, стандартів вищої освіти.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

Підсумкова атестація – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти (далі – здобувачі ВО) вимогам стандартів вищої освіти, а також освітньо-професійної / освітньо- наукової / освітньо-творчої програми.

Форми підсумкової атестації:

- випускний атестаційний екзамен;
- публічний захист кваліфікаційної роботи;
- захист дисертаційного дослідження / творчо-мистецького проекту.

Форми випускної атестації здобувачів ВО, що навчаються за певною спеціальністю та освітньою програмою, визначаються стандартом вищої освіти (далі – СВО) та освітньою програмою відповідної спеціальності.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник Академії, призначений наказом ректора для організації та координації діяльності щодо реалізації впровадження, моніторингу та перегляду освітньої програми, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів ВО за

спеціальністю в межах окремої освітньої програми та рівня вищої освіти.

Кваліфікація освітня – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених СВО та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Кваліфікація професійна – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність інтегральна – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

Компетентності (загальні) – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача ВО в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Компетентності (спеціальні/фахові) – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю.

Опис освітньої програми – документ, що містить: перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання і компетентності, якими повинен оволодіти здобувач ВО.

Освітня програма – освітньо-професійна, освітньо-наукова та освітньо-творча програма, що передбачає єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань/робіт, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання і визначених компетентностей, що дає право на отримання

визначеної освітньої кваліфікації або освітньої та професійної кваліфікацій.

Програмні результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо- професійної або освітньо-наукової програми.

Проектна група освітньої програми – визначена зі спеціальності група педагогічних або науково-педагогічних працівників, які відповідальні за розробку освітньої програми за відповідною спеціальністю на певному рівні вищої освіти.

Стейкхолдери освітньої програми – фізичні або юридичні особи, які мають зацікавленість в реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та можуть впливати на її структуру, зміст та якість. Відносно освітньої програми стейкхолдерів поділяють на зовнішніх (роботодавці, громадські організації та об'єднання, абітурієнти та випускники НМАУ тощо) та внутрішніх (здобувачі ВО, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал НМАУ).

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про вищу освіту» та в Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності закладів освіти.

2. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Запровадження освітньої програми (далі – ОП) в НМАУ здійснюється для задоволення потреб держави і суспільства у висококваліфікованих фахівцях, фізичних і юридичних осіб в якісних освітніх послугах, виконання замовлення ринку праці та регулюючих органів (у тому числі за прямими угодами), забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі НМАУ у наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (у тому числі шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності) за умови економічної доцільності для НМАУ.

2.2. Освітні програми НМАУ запроваджуються за ліцензованими

спеціальностями з врахуванням вимог відповідних СВО (обсяг кредитів ЄКТС, перелік компетентностей випускника, результати навчання, форми випускної атестації здобувачів ВО, вимог системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти тощо). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності), якщо інше не передбачено законодавством.

2.3. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назв відповідних спеціальностей, припускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації ОП. Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (ця вимога не стосується випадків запровадження міждисциплінарної ОП). Використання однакових чи практично однакових назв ОП за різними спеціальностями є неприпустимим.

2.4. Процес проектування нової ОП передбачає етапи аналізу та синтезу.

Етап аналізу включає: вивчення потреб ринку праці, визначення стану ресурсного (матеріального, кадрового, інформаційного) забезпечення кафедри, визначення проектної групи та її керівника, визначення цілей ОП.

Етап синтезу передбачає: визначення переліку освітніх компонентів, побудову структурно-логічної схеми, встановлення відповідності освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання які визначені ОП.

2.5. Запровадження нової освітньої програми відбувається за умови дотримання наступних етапів: ініціювання відкриття ОП на випусковій кафедрі чи декількох кафедр разом; обґрунтування доцільності запровадження ОП та розробки проекту її опису; погодження відкриття освітньої програми із навчально-методичним відділом для перевірки на відповідність умовам запровадження нової ОП; надання пропозицій та зауважень студентською радою або науковим товариством студентів; погодження науково-методичною радою (далі – НМР) та затвердження ОП Вченою радою Академії.

2.5. Навчально-методичний відділ надає проектній групі рекомендації щодо запровадження ОП або обґрунтовану відмову в її запровадженні. У разі

відмови у запровадженні ОП проєктна група може доопрацювати обґрунтування та подати його у навчально-методичний відділ повторно.

2.6. Проєктна група із врахуванням рекомендацій щодо запровадження ОП та згідно з пропозиціями усіх стейкхолдерів освітньої програми, розробляє проєкт опису освітньої програми.

2.7. Опис освітньої програми складається відповідно до встановленої форми та згідно з методичними рекомендаціями щодо його заповнення.

2.8. Проєкт ОП оприлюднюється на офіційних веб-ресурсах НМАУ для громадського обговорення (не менше місяця).

2.9. Після громадського обговорення освітня програма з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій погоджується НМР та затверджується Вченою радою НМАУ.

2.10. Затверджена Вченою радою НМАУ освітня програма вводиться в дію відповідним наказом ректора та вноситься до переліку ОП НМАУ.

3. МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Процес реалізації освітньої програми включає її моніторинг та перегляд з метою удосконалення, що передбачає часткове оновлення або модернізацію змісту ОП.

3.2. **Моніторинг** ОП здійснюють для встановлення досяжності визначених цілей та результатів навчання. Моніторинг щорічно здійснює кафедра, моніторингова група з забезпечення якості освіти та навчально-методичний відділ НМАУ. Також до участі в моніторингу можуть бути залучені експерти, здобувачі ВО та інші стейкхолдери.

3.3. Моніторинг ОП передбачає: щорічне опитування учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП (здобувачі ВО, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал НМАУ).

3.4. **Оновлення** ОП передбачає внесення часткових змін до структурних

елементів ОП, окрім пунктів, що стосуються особливостей ОП, її цілей, програмних результатів навчання та компетентностей. Таке оновлення ОП не передбачає її перезатвердження.

3.5. Підставами для **оновлення** ОП є:

- результати моніторингу;
- пропозиції учасників освітнього процесу, які задіяні в реалізації ОП;
- пропозиції випускників, роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів;
- результати оцінювання якості ОП;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми тощо.

3.6. **Модернізація** ОП передбачає внесення змін до змісту ОП, умов її реалізації, цілей ОП або програмних результатів навчання тощо. Зміна назви освітньої програми також є її модернізацією. Модернізована ОП проходить затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

3.7. Підставами для модернізації ОП є:

- незадовільні результати моніторингу ОП;
- негативна динаміка набору здобувачів ВО на навчання за цією ОП;
- висновки про недостатньо високу якість ОП за результатами її оцінювання;
- пропозиції стейкхолдерів щодо необхідності врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, змін на ринку освітніх послуг або на ринку праці;
- затвердження/оновлення Стандарту вищої освіти за спеціальністю, до якої належить ОП.

3.8. НМР НМАУ погоджує оновлену або модернізовану ОП, про що виносить відповідне рішення. Зміни вносяться до відповідних структурних елементів ОП.

3.9. Освітня програма може бути закрита (виключена) з переліку ОП НМАУ:

- за поданням кафедри або ради факультету;

- в разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на ОП два роки поспіль;
- 3.10. Рішення про закриття ОП приймає Вчена рада НМАУ.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 4.1. Відомості про ОП розміщуються на сайті НМАУ.
- 4.2. Відповідальним за формування і зберігання друкованої версії ОП є її гарант.
- 4.3. Назви затверджених освітніх програм вносяться до переліку ОП НМАУ та до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) навчально-методичним відділом НМАУ.
- 4.4. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися наказом ректора НМАУ.